

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Г. № 1/К. 9. 1/2001
Дата 28.02.2001

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА
Изх. № 248
дата _____

28.02.2001

*На 2-и януари
когато са съставили
се през 01.03.2001*

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

НА БЪЛГАРСКАТА ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА
по конст. дело № 1/2001 год.

Българската търговско-промишлена палата (БТПП) подкрепя искането на Върховния административен съд, III-то отделение за установяване противоконституционността на разпоредбата на § 6 от Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) на Закона за държавната собственост (ЗДС).

БТПП споделя изцяло изложените в посоченото по-горе искане аргументи и счита, че са налице и следните допълнителни основания за противоконституционност на разглежданата норма:

1. Разглежданият текст противоречи на конституционното изискване за закрила на инвестициите -чл. 19, ал. 3.

Преди влизането в сила на ЗДС, действащата нормативна уредба (основно Законът за собствеността и Наредбата за държавните имоти), с малки изключения (напр. чл. 68 от Закона за собствеността – действащ и в момента) не поставяше ограничение в срока на правото на ползване. Това даваше възможност на страните по договора за ползване да уговорят срокове по-дълги от 10 години. Логично е, че тези случаи предполагат извършването на значителни инвестиции от ползвателите на държавни имоти за определена дейност, съотв. – възстановяването им в по-дългия срок на ползване. Предприемачите обвързват размера на влаганите инвестиции най-вече с предвидимостта на срока за възстановяването им.

Очевидно е, че като намалява по нормативен път срокът на правото на ползване, разпоредбата на § 6 от ПЗР на ЗДС противоречи на принципа за закрила на инвестициите. Чл. 19, ал. 3 от Конституцията задължава "законодателя да издава закони, закрилящи и следователно насърчаващи инвестициите, а не закони, посягащи върху вече извършени инвестиции" (така реш. № 4/11.03.1998 год. по конст. дело № 16/1997 год.; също и реш. № 4/11.03.1998 год. по конст. дело № 16/1997 год. на Конституционния съд).

2. Нормирането на срока на договорно учредено право на ползване противоречи на един от основните принципи на правовата държава (чл. 4 от Конституцията) - свободата на договарянето.

Като стопанисва частната държавна собственост, вкл. и чрез предоставянето на правото на ползване, държавата, чрез овластените от нея лица и като равнопоставен субект в гражданския оборот (реш. по конст. дело № 11/1993 год. на Конституционния съд) договаря с трети лица условията на това ползване, вкл. и срока. Нормата на § 6 от ПЗР на ЗДС недопустимо нормира промяна на договорните условия за ползване, касаещи срока. В своята практика Конституционният съд категорично е приел, че е недопустимо вмешателство в гражданските правоотношения, както по административен начин (напр. реш. № 22/24.09.1998 год. по конст. дело № 18/1998 год.), така и чрез закон (напр. реш. № 17/16.12.1999 год. по конст. дело № 14/1999 год.).

3. С приемането на разпоредбата на § 6 от ПЗР на ЗДС е нарушен конституционният принцип за разделение на властите (чл. 8 от Конституцията), тъй като нормата регламентира отношения, които са от компетентност на изпълнителната власт (чл. 106 от Конституцията), а не на законодателната.

Според чл. 106 от Конституцията Министерският съвет организира стопанисването на държавното имущество. Нормата се отнася до двата вида държавна собственост (публична и частна) и обхваща съвкупност от дейности – поддържането на държавното имущество, използването му, събирането на приходи и пр. (така реш. № 19/21.12.1993 год. по конст. дело № 11/1993 г. на Конституционния съд). Безспорно е, че извършването на тези дейности включват и предоставянето на вещни права, чрез които имуществото се поддържа, използва и дава на държавата приходи.

Следователно в съдържанието на конституционното понятие "организира стопанисването на държавното имущество" се включва и предоставянето на право на ползване.

Министерският съвет организира стопанисването на държавното имущество, като издава актове, за да овласти органите, които ще стопанисват и да регламентира реда, по който ще се извършва тази дейност (цит. реш. № 19/21.12.1993 г.).

Следователно регламентацията на правото на ползване на държавното имущество е от компетентност на Министерския съвет

Недопустимо е законодателната власт да отменя, или променя решения, които по Конституция са от компетентност на Министерски съвет, респ.- на негови органи.

4. Разглежданата разпоредба не съответства на чл. 1 от Първи допълнителен протокол към Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи, респ. – на практиката на Съда по правата на човека.

В решенията си по случаите Sporrang et Lonroth и Marckx Съдът приема, че утвърденият в цитирания по-горе чл. 1 принцип за уважение на правото на собственост (вкл. и регламентирането на ползването ѝ) изисква спазването на "пълно равновесие, което следва да бъде установено между закрилата на правото на собственост и изискванията на общия интерес".

Текстът на § 6 от ПЗР на ЗДС в никакъв случай не осигурява това равновесие по съображенията, изложени по-горе в т.т. 1 и 2.

По всички изложени до тук съображения Българската търговско-промишлена палата счита, че нормата на § 6 от ПЗР на ЗДС е неконституционносъобразна.

С уважение,

Божидар Божинов-
председател на БТПП

